

Els Kennedy volien matar Castro a la casa de Hemingway

Uns documents
desclassificats
i als quals ha tingut
accés el setmanari
'The Nation' podrien
provar que el president
nord-americà
John F. Kennedy,
i el seu germà,
van

El president John Kennedy estava tan obsessionat per Fidel Castro que va aprovar el 1962 el seu assassinat en una operació que s'havia de fer a la casa d'Ernest Hemingway a l'Havana aprofitant l'amistat de la vídua de l'escriptor amb el dirigent revolucionari. Que Kennedy va voler liquidar Castro no és nou, perquè desenes de politòlegs i historiadors n'han parlat. En aquesta ocasió, hi ha les proves de la reunió que va mantenir al Despatx Ovalat de la Casa Blanca el 16 de març de l'any 1962 el president i el seu germà Robert Kennedy, fiscal general, amb alts càrrecs de la seguretat i els serveis secrets, entre ells el conseller McGeorge Bundy, el director de la CIA, John McCoen, i general Edward Lansdale.

Segons el document del departament de Defensa escrit per Lansdale, desclassificat fa tres anys i publicat fa unes setmanes pel setmanari nord-americà *The Nation*, en la reunió es va discutir sobre l'Operació Mangosta, dirigida pel mateix Lansdale amb la finalitat d'enderrocar el règim de Castro. L'Operació havia estat la resposta de Kennedy al fracàs de la invasió de Bahía Cochinos, l'abril de 1961, quan Castro i el mític Ernesto Che Guevara van aconseguir rebutjar el desembarcament de centenars de cubans entrenats per la CIA.

Bahía Cochinos es va convertir en un dels referents de "l'heroisme" d'una revolució cubana que es trobava en el seu esplendor gràcies als programes d'alfabetització i de salut pública, a la reforma agrària i les proclames igualitàries. Una revolució que entusiasmava tant els intel·lectuals europeus, àvids de models,

com els sindicalistes i dirigents de l'esquerra d'Amèrica Llatina. Per a Kennedy, Bahía Cochinos representava una humiliació davant quatre barbuts que havien desbaratat el règim corrupte de Fulgencio Batista i flirtejaven, descaradament, amb la Unió Soviètica, el principal enemic dels Estats Units.

Després de la decepció de Bahía Cochinos, John Kennedy, segons el text de Lansdale, no estava disposat a aprovar cap nova intervenció militar directa nord-americana. En canvi, sí que donava suport als grups anticastristes, que s'entrenaven en el marc de l'Operació Mangosta. En el seu torn, Robert Kennedy va esmentar les possibilitats que oferiria el "refugi" de Hemingway, en referència a la casa de l'escriptor en la qual s'havien trobat la vídua Mary i Fidel Castro.

"Fracccionar el règim". En l'operació hi col·laboraria la CIA i l'anomenat Grup Especial, un cos d'elit encarregat de les missions més arriscades. Encara que en el document no es pot llegir en cap dels paràgrafs la paraula "assassinar", sí que es pot interpretar que els Kennedy van donar llum verd a la liquidació de Castro, perquè es parla de "fracccionar el règim", un eufemisme que s'utilitzava per a dir que s'havia de liquidar un dirigent cubà.

El rocambolesc pla, del qual el general Lansdale no en dona més detalls, no es va dur a terme, com ja sabem. Una de les raons podria ser la mateixa Mary, contrària a l'assetjament contra Castro. En un sopar a la Casa Blanca, l'abril de 1962, Mary li va dir a la cara a Kennedy que la política que practicava amb l'illa

Condemna contra espies cubans

Un tribunal federal de Miami va declarar culpables, a principis de juny, cinc agents cubans de conspirar per a derribar les avionetes dels "Germans al Rescat", el 1996, quan van entrar en l'espai aeri de l'illa. La sentència va provocar la immediata resposta del règim cubà, que va organitzar actes de protesta, entre ells un en què va intervenir Fidel Castro a Cotorro, el míting en què es va marejar. "*Conducta heroica en las entrañas del monstruo*", titulava el diari *Granma* en informar sobre la decisió del tribunal, una "repugnant injustícia contra cinc patriotes cubans".

La sentència és un episodi més en la guerra d'espies entre els dos països, que ha estat una constant en els quaranta anys d'enfrontament diplomàtic. Això no obstant, és la primera vegada que uns agents cubans són detinguts i declarats culpables per un tribunal nord-americà.

Segons la sentència, Gerardo González, Ramón Labañino, Fernando González, Antonio Guerrero i René González van conspirar per espionar contra els Estats Units, infiltrar-se en organitzacions de l'exili i entrar en instal·lacions militars. Gerardo González, Labañino i Guerrero podrien ser condemnats a cadena perpètua.

La notícia va córrer com la pólvora pels cercles anticastristes de Miami, que van celebrar la sentència com una victòria. "Ha estat un acte de justícia divina", va declarar Eva Barba, mare de Pablo Morales, un dels quatre pilots que van morir quan van ser abatudes les avionetes el 24 de febrer de 1996 per l'aviació cubana.

Els agents van ser detinguts per l'FBI el setembre de 1998 a Florida, acusats de fer-se passar per anticastristes per infiltrar-se en els cercles de l'oposició i obtenir les dades necessàries per poder abatre les avionetes que volien entrar en l'espai aeri cubà per llençar fulls volants, en un acte propagandístic dels "Germans al Rescat". A. C.

La Biblioteca John F. Kennedy de Boston es manté tancada. Allà podria haver-hi les claus de l'Operació Mangosta, així com les de les relacions de Kennedy -en la foto- amb la màfia.

"Qualsevol informació sobre Castro era excitant perquè fins aleshores mai no havíem penetrat en el seu entorn", reconeix John Sherwood, un membre de la CIA que treballà en l'operatiu de l'agència sobre Cuba

Castro, situat en el punt de mira de la CIA, va seduir amb el seu carisma la vídua de Hemingway, la qual es va negar a col·laborar en l'eliminació del líder cubà.

Encara que en el document no es pot llegir en cap dels paràgrafs la paraula "assassinar", es pot interpretar que els Kennedy van donar llum verd a la liquidació de Fidel Castro

de Cuba li semblava "estúpida, irreal, dolenta i ineficaç".

Mary estava fascinada per Castro des de la trobada de finals de juliol de 1961. Commoguda pel suïcidi de Hemingway a Idaho, el 2 de juliol de 1961, Mary havia decidit visitar la residència de l'escriptor a Finca Vigía, prop de la capital cubana, amb la finalitat de revisar manuscrits i endur-se'n algunes pintures.

El viatge no va ser fàcil. Les sancions contra Cuba, moltes de les quals encara continuen avui en vigor, impedièn que els nordamericans viatgessin a l'illa. Així, Mary va haver de demanar ajuda al periodista William Walton, amic del president Kennedy, que en poques hores va aconseguir el permís de viatjar.

Escorta mínima per Castro. Segons conta Mary en l'autobiografia, Castro es va desfer en detalls. Només arribar a la casa de Finca Vigía, li va enviar un cistell de fruites i una nota, en la qual li assegurava que estava a la seva disposició perquè admirava Hemingway. Una nit Castro s'hi va presentar, "amb el seu jeep, acompanyat solament per un vehicle". A la vídua li va sobtar que l'objectiu més cobejat dels serveis de seguretat nord-americans anés amb una escorta mínima. Li va servir un cafè mentre el dirigent revolucionari mirava, bocabadat, els caps dels animals dissecats, trofeus de l'escriptor en les caceres arreu del món. Castro li va contar anècdotes que recordava dels dies que van passar junts pescant a les aigües del Carib. Mary, "impressionada" pel carisma de Castro, segons conta la filla Valerie en un llibre, li ensenyà l'estudi en què Ernest escrivia, situat prop de la casa.

Com que el document desclassificat no és del tot explícit, perquè no indica en cap moment la paraula liquidar o assassinar, alguns analistes sostenen que Kennedy no va ordenar mai la mort de Castro. Arthur Schlesinger escriu en el llibre *Robert Kennedy and His Times*: "Ningú que hagi conegut John i Robert Kennedy pot creure que hagin donat suport a un programa per assassinar." Evan Thomas, autor d'una altra biografia de Robert, reconeix que és molt difícil saber si va donar llum verd a l'operació, però destaca que "els ajudants de

Kennedy han negat que ordenés o discutís aquesta possibilitat”.

Ningú no dubta que Castro va ser un objectiu prioritari de la CIA des de la presidència d'Eisenhower, poc després que els barbuts entressin a l'Havana l'1 de gener de 1959. Els serveis de seguretat cubans han denunciat nombrosos plans per acabar amb el seu líder *màxim* mitjançant mètodes tan estrambòtics com impregnar-li les sabates d'una substància que li produiria un atac al cor o disparar-li amb un bolígraf pistola.

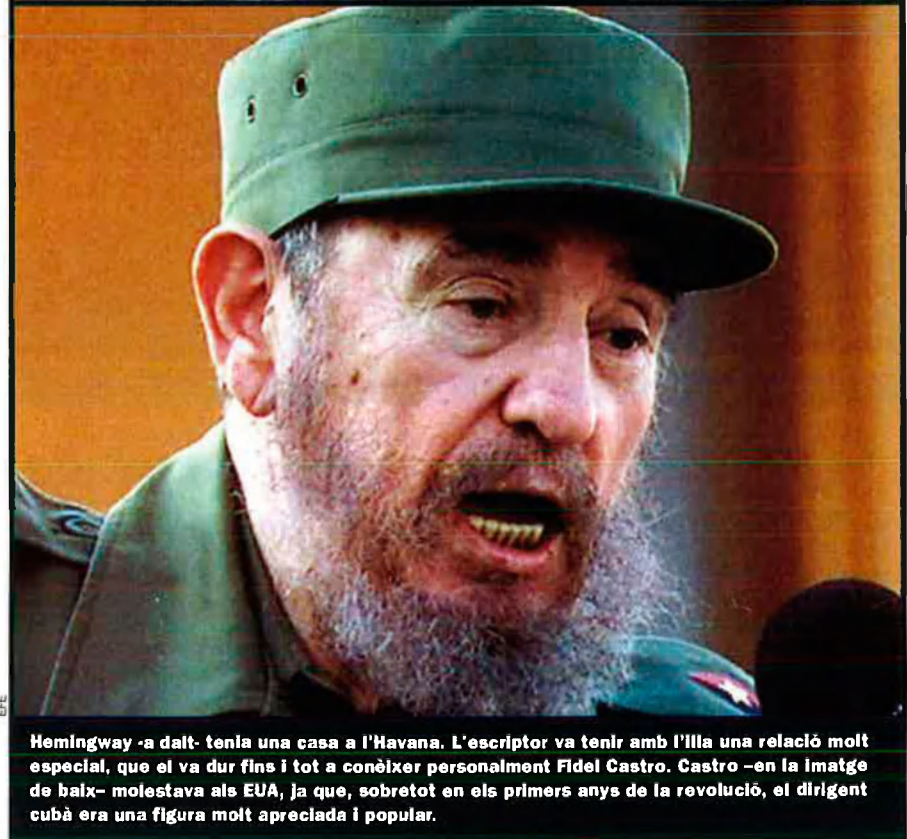
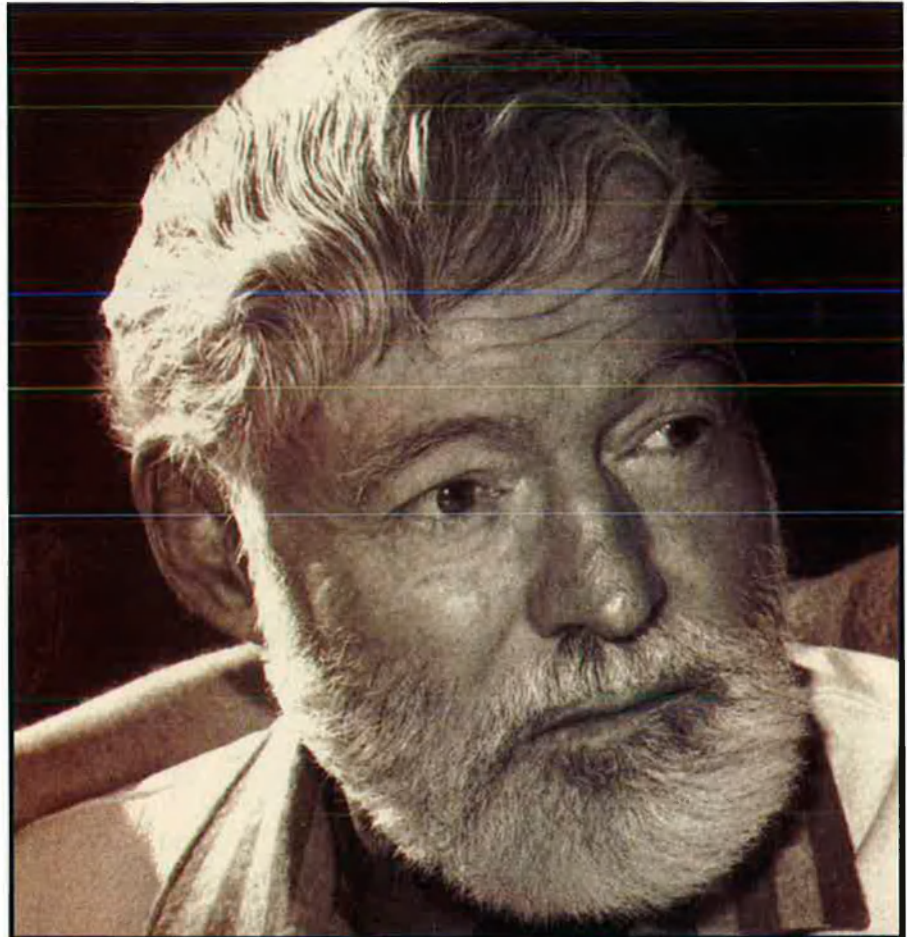
Sembla, per les declaracions de l'article de *The Nation*, que la CIA anava una mica perduda. “Qualsevol informació sobre Castro era excitant perquè mai havíem penetrat en el seu entorn”, reconeix John Sherwood, un membre de la CIA que va treballar en l'operatiu sobre Cuba.

“Il·luminació per eliminació”. Tan desorientats anaven els càrrecs de la CIA que entre les operacions estudiades destacava l'anomenada “il·luminació per eliminació”, que consistia a llençar sobre l'illa bengales per fer creure els cubans que havia començat una invasió. Aleshores, segons les ments privilegiades de l'espionatge nord americà, els cubans es llençarien al carrer i enderrocarien el règim castrista.

Com lamenten els historiadors i politòlegs, no es pot fer la llum sobre les implicacions de Kennedy en els plans per acabar amb Castro perquè bona part dels documents que podrien aclarir els fets es troben en una secció de la Biblioteca John F. Kennedy de Boston tancada al públic. Entre els documents més valuosos hi ha els que es refereixen a l'Operació Mangosta i els que proven les vinculacions del president demòcrata amb alguns membres de la màfia, com Sam Giancana.

La família no en vol sentir ni parlar d'obrir els arxius de la Biblioteca de Boston, que ocupen centenars de metres de prestatgeries. Uns documents, negats a destacats historiadors com Richard Reeves, que ens permetrien revisar un dels apartats més controvertits de la presidència de l'home assassinat a Dallas.

Antoni Castel

Hemingway -a dalt- tenia una casa a l'Havana. L'escriptor va tenir amb l'illa una relació molt especial, que el va dur fins i tot a conèixer personalment Fidel Castro. Castro -en la imatge de baix- molestava als EUA, ja que, sobretot en els primers anys de la revolució, el dirigent cubà era una figura molt apreciada i popular.